

บทคัดย่องานวิจัย

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะที่สำคัญของนักศึกษา กับพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ

ผู้วิจัย

อาจารย์ ดร.สุรพงษ์ ชูเดช

อนิสรา จรัสศรี

งานวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 4 ประการคือ 1) เพื่อต้องการทราบว่านักศึกษาที่มีจิตลักษณะต่างกันจะมีพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำแตกต่างกันหรือไม่ 2) เพื่อต้องการทราบว่านักศึกษาที่มีลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังแตกต่างกันมีจิตลักษณะและมีพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำแตกต่างกันหรือไม่ 3) เพื่อต้องการทราบว่านักศึกษาที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันมีพฤติกรรมการรับข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมและมีพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำแตกต่างกันหรือไม่ 4) เพื่อค้นหาตัวแปรที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาจำนวน 364 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิที่เป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ (1) ตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง ได้แก่ เพศ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้น รายได้ การใช้จ่ายต่อเดือน การทำกิจกรรม การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา (2) ตัวแปรจิตลักษณะ ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตและความเชื่ออำนาจในตน (3) ตัวแปรพฤติกรรมการรับข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม (4) ตัวแปรพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three - way Anova) การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (t - test) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ในกลุ่มนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำด้วยกันถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและความเชื่ออำนาจในตนสูงจะมีพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำมากกว่าในกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและความเชื่ออำนาจในตนต่ำ และพบว่าในกลุ่มนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาต่ำที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคตสูงด้วยกัน ถ้ามีความเชื่ออำนาจในตนสูงจะมีพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำสูงกว่าในกลุ่มนักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ

2. นักศึกษาที่มีลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังต่างกันมีพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำไม่ต่างกัน แต่พบว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 19 ปีลงมาและนักศึกษาที่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 1,2 มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุสูงกว่า 20 ปีและนักศึกษาที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ 3,4 และพบว่า นักศึกษาที่มีรายได้สูง นักศึกษาที่ไม่ได้ทำกิจกรรมและนักศึกษามัธยมศึกษาสูงมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่ำ นักศึกษาที่ทำกิจกรรมและนักศึกษามัธยมศึกษาต่ำ และพบว่านักศึกษาที่มีการใช้จ่ายต่อเดือนต่ำมีความเชื่ออำนาจในตนสูงกว่านักศึกษาที่มีการใช้จ่ายต่อเดือนสูง

3. นักศึกษาที่มีจิตลักษณะต่างกันมีพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำต่างกัน กล่าวคือนักศึกษาที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำมีพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำสูงกว่ากลุ่มตรงข้าม นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำสูงกว่ากลุ่มตรงข้าม และนักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูงมีพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำสูงกว่ากลุ่มตรงข้าม นอกจากนี้พบว่านักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมการรับข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมสูง

4. การค้นหาตัวทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำพบว่า ความเชื่ออำนาจในตน พฤติกรรมการรับข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม เหตุผลเชิงจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคต สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำได้ 31.99 %

Summary of Research
Relationships Between Important Psychological Traits of Student
and Water Conservation Behaviors

by

Mr. Surapong Chudech

Miss. Anisara Jarassri

The four main objectives of this research were : firstly to investigate if the students who possessed different psychological characteristics were different in water conservation behaviors; secondly to investigate if the students who were different in their bio-social backgrounds were different in psychological characteristics and water conservation behaviors; thirdly to investigate if the students who possessed different psychological characteristics showed differences in environment information taking behaviors and water conservation behaviors; and fourthly to determine the major variables in predicting water conservation behaviors.

The sample in this research consisted of 354 students. The proportional stratified sampling technique was applied in the sample selection. The variables are divided into 4 groups : (1) bio-social factors: sex ,age ,academic ,achievement ,class ,income ,expenses, activities ,father's education, and mother's education ; (2) psychological factors: moral reasoning, future orientation, and internal locus of control ; (3) environment information taking behaviors ; and (4) water conservation behaviors. In the data analysis, three-way anova, t-test, and multiple regression were utilized to test the 4 hypotheses. The findings were as follows:

1. The students from low income family with low degree of moral reasoning, and high degree of future orientation and internal locus of control displayed higher water conservation behaviors than those with low degree of future orientation and internal locus of control , and among the students whose mothers had low education, who had high degree of moral reasoning and future orientation ,those with high internal locus of control showed higher water conservation behaviors than those with low degree of internal locus of control .

2. The students who had different bio-social backgrounds were not different in their water conservation behaviors. Students whose age were lower than 19 and students who were in their first and second years in the institute had higher moral reasoning than those over 20 years of age or were in the third and fourth years. Students with high income, no activity and whose mother had high education had higher future orientation than the opposite group. Students who had low expense had higher internal locus of control than the ones who had high expense.

3. The students who possessed different psychological characteristics were different in their water conservation behaviors. Students with low degree of moral reasoning had higher water conservation behaviors than the opposite group. Students who had high degree of future orientation showed higher water conservation behaviors than the low group. Those with high degree of internal locus of control had higher water conservation behaviors than the opposite group. Students who had high degree of future orientation showed higher environment information taking behaviors than the opposite ones.

4. As for the predictive variables, it was found that internal locus of control, environment information taking behaviors, moral reasoning and future orientation altogether could predict 31.99% of water conservation behaviors.